

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Indráčkem v právní věci žalobkyně: **Z. E.**, státní příslušnost Ruská federace, t.č. PoS Havířov, Na Kopci 5, Havířov-Dolní Suchá, zastoupené Organizací pro pomoc uprchlíkům se sídlem Praha 9, Kovářská 4, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR** se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8.9.2014 č. j. OAM-177/LE-LE21-LE05-2014, **ve věci udělení mezinárodní ochrany,**

t a k t o :

- I. Žaloba **se z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á právo** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 8.9.2014 č. j. OAM-177/LE-LE21-LE05-2014 žalované Ministerstvo vnitra rozhodlo o žádosti žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany tak, že tato žádost je nepřijatelná podle ust. § 10a písm. e) zákona č. 325/1999 Sb. o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Zároveň žalovaný řízení o udělení mezinárodní ochrany zastavil podle ust. § 25 písm. i) téhož zákona. V odůvodnění svého rozhodnutí žalovaný uvedl, že vycházel především z výpovědi žalobkyně, ze spisového materiálu a její předchozí žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Poprvé žalobkyně požádala o udělení mezinárodní ochrany v ČR dne 3.10.2011 a v řízení žalovaný mezinárodní ochranu žalobkyni neudělil rozhodnutím ze dne 11.10.2013.

Proti tomuto rozhodnutí žalobkyně podala žalobu ke Krajskému soudu v Ostravě, který řízení o žalobě zastavil z důvodu jejího zpětvzetí žalobkyní. Žalobkyně tehdy jako důvod své žádosti uvedla, že měla problémy s rodiči, jelikož nesdílela jejich pravoslavné vyznání a údajné pronásledování ze strany nejmenované vysoce postavené osoby kvůli tomu, že žije v partnerském vztahu s dalšími dvěma osobami. Zmínila se také obecně o náboženském pronásledování a rasismu uplatňovaném v Rusku vůči obyvatelům slovanského původu. V nyní opakované žádosti uváděla naprosto stejné motivy svého odchodu z vlasti, tedy obavu z pronásledování v souvislosti s náboženstvím a jejím způsobem života. Nově tvrdila důvod další, a to údajnou obavu z pronásledování kvůli své sexuální orientaci. K tomuto důvodu se v odůvodnění svého rozhodnutí žalovaný vyjádřil tak, že pokud by byl pravdivý, byl žalobkyni již znám v průběhu předchozího správního řízení, v jehož rámci měla možnost, ale i povinnost jej uvést.

Žalobkyně proti uvedenému rozhodnutí žalovaného podala včasnou žalobu, v níž namítala, že žalovaný vydáním rozhodnutí porušil podle jejího názoru ust. § 2 odst. 1, ust. § 3, ust. § 50 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád a dále ust. § 10a písm. e) ve spojení s § 25 písm. i) zákona o azylu a ust. § 12a a ust. § 14a téhož zákona a čl. 18, odst. 2, třetí pododstavec nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 604/2013. Podáním ze dne 5.11.2014 tuto žalobu zástupce žalobkyně doplnil tak, že v řízení o první žádosti žalobkyně se žalovaný žádným způsobem nezabýval sexuální orientací žalobkyně ani situací sexuálních menšin v zemi původu. Žalovaný proto nesprávně aplikoval ust. § 25 písm. i) zákona o azylu ve spojení s ust. § 10a písm. e) téhož zákona. Podle jejího názoru uvedla skutečnost nebo zjištění, které nebyly bez jejího vlastního zavinění předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany. Dále žalobkyně namítala, že „předchozí řízení zastavila zpětvzetím žaloby, nebyly tudíž její námitky vůči předchozímu rozhodnutí věcně přezkoumány“. Protože se žalovaný v předchozím řízení ani v řízení o druhé žádosti o udělení mezinárodní ochrany nezabýval pronásledováním pro její odlišnou sexuální orientaci, porušil tak ust. § 3 správního řádu a ust. § 50 odst. 4 správního řádu. Porušení čl. 18, odst. 2, třetí pododstavec nařízení Evropského parlamentu a Rady 604/2013 ze dne 26.6.2013 žalobkyně odůvodnila tím, že nelze považovat za účinný opravný prostředek žadatele o mezinárodní ochranu, pokud neumožní vzít v úvahu to, že minulé rozhodnutí správního orgánu nebylo věcně přezkoumáno soudem a skončilo zastavením. Závěrem své žaloby žalobkyně poukázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 4Azs 21/2012-39 ze dne 25.10.2012 a sp. zn. 2Azs 66/2006 ze dne 5.10.2006 na podporu svého tvrzení, že správní orgán v předchozím rozhodnutí nepřihlédl ke všem zprávám o Rusku, že informace vybíral selektivně a že si neopatřil dostatek materiálů a nerespektoval příslušnost žalobkyně a její družky k sexuální menšině. Závěrem uvedla, že odpovídajícím způsobem „již během předchozího řízení upozornila na svou sexuální orientaci a uváděla i problémy, které jí tato sexuální orientace působila v zemi původu, tedy dostála své povinnosti od začátku řízení“.

Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

Krajský soud vycházel z napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 8.9.2014 č. j. OAM-177/LE-LE21-LE05-2014, jakož i z připojeného správního spisu žalovaného téhož čísla jednacího, jehož součástí je i ověřená fotokopie správního spisu ve věci první žádosti žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany č.j. OAM-278/ZA-ZA06-ZA04-2011, z připojeného spisu Krajského soudu v Ostravě sp. zn. 63Az 14/2013 a

dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Při řízení o žalobě žalobkyně vycházel přitom krajský soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl dán v době rozhodování žalovaného (ust. § 75 odst. 1 s.ř.s.).

Z hlediska skutkových zjištění vyplývajících z připojeného správního spisu žalovaného vzal soud za prokázáno, že žalobkyně v žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 22.8.2014 odpověděla na otázku, z jakých důvodů opustila svou vlast to, že je pronásledovali kvůli jejich sexuální orientaci, způsobu života a také kvůli pronásledování spojeným s náboženstvím. Je to stejný důvod jako v dřívější žádosti. Správní spis obsahuje zprávy o zemi původu žalobkyně, a to informaci MZV č.j. 99316/2014-LPTP ze dne 16.4.2014 pojednávající o situaci neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti, informaci Human Rights Watch ze dne 21.1.2014 – „Výroční zpráva 2014 – Rusko“, informaci Amnesty International z března 2014 – „Rozsudky smrti a popravy v roce 2013“, překlad části zprávy o dodržování lidských práv za rok 2013 v Rusku MZ USA ze dne 27.2.2014 a přehled vývoje v Rusku od roku 2000 Infobanky ČTK.

Součástí správního spisu je i fotokopie dokumentace o prvním správním řízení ve věci žádosti žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany ze dne 3.10.2011. V této žádosti žalobkyně uvedla, že návrat do Ruska pro ně znamená smrt. Její azylové důvody jsou stejné jako důvody, pro které opustila svou vlast, tj. náboženské a rodinné. S rodiči přerušila vztahy kvůli náboženským důvodům, protože oni náboženští fanatici. Snažili se jí aktivně zapojit do jejich víry a nutili ji dodržovat zvyky a obřady a číst náboženskou literaturu, avšak ona jejich víru nikdy nesdílela a literatura jí připadala nesmyslná. Fyzicky ji za to bili a nutili ji, aby „se stala normální“ a zapojila se do jejich víry. Rodiče jí podávali léky a když začala studovat vysokou školu, zjistila, že jí podávali preparáty k potlačení vůle. Chtěli ji léčit v psychiatrické léčebně. Od roku 2011 rodičům začala více oponovat, chtěla odejít z domu a rodiče ji vyháněli. Od roku 2010 jí dokonce odposlouchávali telefony. Otec má velké konexe, je státním zaměstnancem. Když se potkala s T. a I. podařilo se jí vyvléci ze spárů rodičů a odešla od nich. Použili své konexe a pronásledovali je. Žalobkyně napsala oznámení na policii, které se zvláštním způsobem ztratilo. Řekli jí, že pokud chce obtěžovat, ať na to raději zapomene. Chtějí být spolu T., I. a ona, ale lidé je pronásledují a nerozumí jím. Do vlastnoručně psaného prohlášení žalobkyně uvedla, že žádá o azyl v ČR proto, že její život je v ohrožení z náboženského důvodu a rodinných důvodů. Jsou to důvody, pro které ona a její rodina (K. I. a K. T.) byla nucena opustit území Ruské federace. Dne 6.10.2011 byl s žalobkyní proveden pohovor k důvodům její žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Žalobkyně opakovala a blíže rozvedla v rámci tohoto pohovoru výše uvedené důvody své žádosti o uvedení mezinárodní ochrany, což byla obava z jednání vysoce postaveného člověka, kterého nemohla jmenovat, který žalobkyni z důvodu společného soužití s mužem a další ženou vyhrožoval fyzickou likvidací. Rozhodnutím ze dne 11.10.2013 č.j. OAM-278/ZA-ZA06-ZA04-2011 žalovaný neudělil žalobkyni mezinárodní ochranu podle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu.

Ze spisu krajského soudu sp. zn. 63Az 14/2013 bylo zjištěno, že žalobkyně podala žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11.10.2013 č.j. OAM-278/ZA-ZA06-ZA04-2011, kterou přepisem ze dne 18.6.2014 vzala zpět. Řízení krajský soud usnesením ze dne 23.6.2014 zastavil.

Podle ust. § 10a písm. e) zákona o azylu je žádost o udělení mezinárodní ochrany přípustná, podal-li cizinec opakovaně žádost o udělení mezinárodní ochrany, aniž by uvedl nové skutečnosti nebo zjištění, které nebyly bez jeho vlastního zavinění předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně skončeném řízení ve věci mezinárodní ochrany.

Podle ust. § 25 písm. i) zákona o azylu řízení se zastaví, jestliže je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřípustná.

Žalobkyně ve své žalobě vytýkala žalovanému porušení ust. § 10a písm. e) ve spojení s § 25 písm. i) zákona o azylu. Toto porušení spatřovala v tom, že se žalovaný žádným způsobem nezabýval její sexuální orientací ani orientací sexuálních menšin v zemi jejího původu, protože její sexuální orientace nebyla předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím řízení. Proti předchozímu rozhodnutí podala žalobu, „kterou zastavila zpětvzetím žaloby“, proto tyto námitky proti předchozímu rozhodnutí žalovaného nebyly věcně přezkoumány. Jak bylo ovšem zjištěno ze spisové dokumentace, týkající se žádosti žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany ze dne 3.10.2011, žalobkyně se skutečně v průběhu řízení o důvodech či potížích souvisejících s její sexuální orientací vůbec nezminila. Jak v žádosti, tak i ve svém prohlášení, i v rámci pohovoru konaném dne 6.10.2011 uváděla opakovaně důvody své žádosti, a to obavu z jednání vysoce postaveného člověka, který jí z důvodu společného soužití s mužem a další ženou vyhrožoval fyzickou likvidací. O problému své sexuální orientace se žalobkyně skutečně zmínila až v nynějším řízení o udělení mezinárodní ochrany. Krajský soud se ztotožňuje se závěrem žalovaného, že jde o skutečnost, kterou žalobkyně mohla uvést v původním řízení o její první žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Nejde tedy o novou skutečnost, která nebyla bez jejího vlastního zavinění předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení, tak jak to má na mysli shora citované ust. § 10a písm. e) zákona o azylu. Na tom nemůže nic změnit fakt, že žalobkyně proti prvnímu rozhodnutí podala žalobu, kterou vzala zpět, v důsledku toho bylo řízení o přezkoumání tohoto rozhodnutí soudem zastaveno a že žalobkyně nemohla proto uvedený důvod v rámci přezkoumání žalobou napadeného rozhodnutí uvést. Je-li nynější žalobou žalovanému vytýkáno, že se tímto důvodem v předchozím správním řízení nezabýval a že se jim nezabýval ani v druhém správním řízení ve věci žádosti žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany, čímž měl porušit ust. § 3 a § 50 odst. 4 správního řádu, je tato námitka z výše uvedených důvodů neoprávněná.

Skutečnost, že žalobkyně mohla důvod své žádosti o mezinárodní ochranu spočívající v její sexuální orientaci uvést již v předchozím správním řízení a že tak neučinila bez svého vlastního zavinění, nemůže být zpochybněna ani v žalobě poukazovaným porušením čl. 18, odst. 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 604/2013. Žalobkyně v této souvislosti poukázala na čl. 46 Směrnice 2013/32/EU, podle které je povinností členského státu zajistit, aby dotčená osoba mohla uplatnit účinný opravný prostředek. Podle názoru žalobkyně „nelze považovat tuto žalobu za účinný opravný prostředek pokud neumožní vzít v úvahu, že minulé rozhodnutí správního orgánu nebylo věcně přezkoumáno soudem a skončilo zastavením“. Bylo totiž právem žalobkyně vzít svou žalobu proti prvnímu rozhodnutí žalovaného zpět, v důsledku čehož krajský soud řízení o její žalobě v souladu s ust. § 47 písm. a) s.ř.s. zastavil a namítaný důvod žádosti o udělení mezinárodní ochrany – sexuální orientace přezkoumán v rámci řízení o její žalobě být nemohl.

Ze shora uvedených důvodů krajský soud uzavírá, že žalovaný nepochybil, když řízení podle ust. § 25 písm. i) zákona o azylu pro nepřipustnost žádosti o udělení mezinárodní ochrany zastavil z důvodu uvedeného v ust. § 10a písm. e) téhož zákona. Jeho rozhodnutí obsahuje odůvodněný závěr, že žalobkyně v nynější žádosti uplatnila novou skutečnost, kterou mohla uplatnit v žádosti předcházející. V odůvodnění se též konstatuje, že se politická, bezpečnostní a sociálně ekonomická situace Ruské federace oproti roku 2011, kdy byla posuzována předchozí žádost žalobkyně, vůbec nezměnila. Ze zpráv o zemi původu žalobkyně, které jsou součástí správního spisu, žalovaný tedy dovodil, že bezpečnostní situace v Ruské federaci nedoznala žádných podstatných změn včetně těch, které by mohly mít vliv na postavení a život žalobkyně po návratu do země původu. Na tomto závěru nic nemohou změnit žalobkyní uváděná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, která jsou nepřiléhavá svým obsahem na nyní projednávanou věc. Rozsudek č.j. 4Azs 21/2012-39 ze dne 25.10.2012 zdůrazňuje povinnost žalovaného získat maximum možných informací, které se vztahují ke konkrétní situaci žadatele o udělení mezinárodní ochrany a vycházet z toho, jaká je v zemi původu u žadatele úroveň ochrany lidských práv a způsob výkonu státní moci. Další žalobkyní poukazovaný rozsudek sp. zn. 2Aps 66/2006 ze dne 5.10.2006 pojednává o sexuální orientaci žadatele jako znaku příslušnosti k určité sociální skupině ve smyslu ust. § 12 písm. b) zákona o azylu. Okolnosti naznačené v těchto rozsudcích by byl žalovaný povinen zkoumat v řízení o první žádosti žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany, pakliže by žalobkyně důvod sexuální orientace (o němž nepochybně musela vědět) uvedla.

Krajský soud proto žalobu žalobkyně jako nedůvodnou v souladu s ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl, přičemž rozhodl v této věci bez nařízení jednání podle ust. § 51 odst. 1 s.ř.s.

Žádnému z účastníků nepřiznal soud právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobkyně v tomto řízení úspěch neměla a žalovanému žádné prokazatelné náklady řízení nevznikly (ust. § 60 odst. 1 s.ř.s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě dvou týdnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení, a to písemně, ve dvojím vyhotovení. Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

V Ostravě dne 5. května 2015

JUDr. Petr Indráček
samosoudce